

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO - GORANSKA ŽUPANIJA

GRAD RIJEKA
Gradonačelnik

KLASA: 023-01/20-05/99
URBROJ: 2170/01-15-00-20-2
Rijeka, 8. prosinca 2020.

**Gradsko vijeće Grada Rijeke
n/p predsjednika Gradskog vijeća,
gospodina Andreja Poropata**

**Predmet: TEA MIČIĆ BADURINA – pitanje članice Gradskog vijeća Grada Rijeke
- dostava odgovora**

Poštovani gospodine Poropat,

članica Gradskog vijeća **TEA MIČIĆ BADURINA** je, temeljem članka 73. stavka 1. Poslovnika Gradskog vijeća Grada Rijeke, dostavila pisanim putem sljedeće pitanje:

"Postoji li način da se roditeljima koji, zbog prekapacitiranosti postojećih gradskih i privatnih vrtića, ne uspiju upisati dijete u vrtić, sredstva koja bi bila usmjerena na sufinanciranje od strane Grada u takvim vrtićima, preusmjere direktno prema nekom obrtu koji vrši uslugu čuvanja djece?"

Naime, roditelji za svoje mališane ostvaruju pravo na sufinanciranje jaslica/vrtića, a koje pravo realno ne mogu svi ostvariti jer za dijete nema mjesta niti u jednom vrtiću koji Grad sufinancira.

Gradovi i općine iz prstena, poput Kastva, Matulja i Viškova sufinanciraju smještaj djeteta u obrtu registriranom za djelatnost dadilja, kada se potrebe i interesi djece ne uspiju zadovoljiti redovnim putem na području grada ili općine, odnosno, ako se djeca ne uspiju upisati u ustanove predškolskog odgoja.

Pod pretpostavkom da se zadovolje osnovni standardi i kriteriji koje takvi obrti moraju ispuniti, na ovaj bi način sve strane bile zadovoljne; roditelji koji bi upisali svoju djecu u vrtić, Grad Rijeka koji na sebi ne bi imao teret neupisane djece, a dugoročno bi ovakav način sufinanciranja potaknuo ljude da otvaraju više obrta za čuvanje, što bi dovelo do zapošljavanja osoba. S vremenom bi se smanjio problem oko prepunih vrtića jer bi se isti rasteretili.

Kakve su šanse da se takvo sufinanciranje ostvari?"

Među prioritetima Grada Rijeke već dugi niz godina je zasigurno povećanje kapaciteta obuhvata djece predškolskog uzrasta. Tako je u proteklih deset godina u izgradnju, rekonstrukciju i uređenje dječjih vrtića uloženo oko 97 milijuna kuna. Naime, smještaj što većeg broja djece u predškolske ustanove prioritet je; kako s pedagoškog stajališta, tako i sa stajališta umanjivanja socijalnih razlika i omogućavanja djeci jednakih startnih pozicija, a jednako tako i omogućavanja roditeljima djece da se u potpunosti posvete

svojim radnim obavezama, sigurni u svoju odluku pružanja povjerenja za odgoj i obrazovanje svog djeteta educiranim odgojiteljima.

Prateći potrebe građana za upisom djece u predškolske ustanove, uočen je veći interes za upis djece u novoizgrađenim gradskim naseljima, zbog mlađe strukture stanovništva. Na ovim područjima veliki broj djece jasličke dobi ostaje neupisan, što ukazuje na nedostatne kapacitete gradskih predškolskih ustanova, unatoč izgradnji novih ustanova, što zahtjeva značajna financijska ulaganja, te sufinanciranja smještaja djece u vrtićima drugih osnivača. Naime, rani i predškolski odgoj u gradu Rijeci provodi se u tri dječja vrtića, čiji je osnivač Grad Rijeka, a to su DV More, DV Sušak i DV Rijeka, s ukupno 31 objektom, kapaciteta do 3.200 djece te 10 dječjih vrtića drugih osnivača kapaciteta 564 djece rane i predškolske dobi. U pedagoškoj 2020./2021. godini, odnosno u rujnu ove godine u gradskim vrtićima preostalo je neupisano svega osmoro djece vrtićke dobi i 133 djece jasličke dobi s prvenstvom upisa, što znači da su oba roditelja zaposlena i s prebivalištem na području Rijeke.

Prema podacima Ministarstva unutarnjih poslova, tj. Policijske uprave primorsko-goranske, 2019. godine na riječkom području bilo je prijavljeno 3.070 djece vrtićke dobi i 2.916 djece jasličke dobi s prebivalištem u gradu Rijeci. Tzv. Barcelonski ciljevi koje je usvojilo Vijeće ministara 2002. godine koje djeluje u sastavu Vijeća Europe, usmjereni su na to da se do 2010. godine osigura cjelodnevna puna skrb za 33% djece od rođenja do 3. godine i 90% djece od 3. do 6. godine. U dječjim vrtićima na području grada Rijeke, redovitim vrtićkim programom, od 3. do 6. godine, u pedagoškoj godini 2019./2020. bilo je obuhvaćeno ukupno 2.845 djece odnosno 92,67%, a jasličkim programom, od 6 mjeseci do 3 godine, 806 djece, odnosno 27,64%.

Kako smo već naveli, smještajni kapaciteti u vrtićima drugih osnivača iznose 564 djece, a u rujnu ove godine upisano je 464 djece koju sufinancira Grad Rijeka, što znači da u vrtićima još ima slobodnih mjesta. Vrijedi istaknuti da se ovdje ne radi samo o upisu djece koja nisu svoje mjesto pronašla u gradskim vrtićima, već i o odabiru vrtića od strane roditelja, prema programu koji nudi predškolska ustanova, blizini mjesta stanovanja itd. Nažalost, djeca jasličke dobi koja ostaju neupisana u gradskim vrtićima teško pronalaze svoje mjesto i u vrtićima drugih osnivača koji se teško odlučuju na otvaranje jasličkih odgojno-obrazovnih skupina u koje se, sukladno odredbama važećih propisa, može upisati najviše 12 djece te su time manje isplative od vrtićkih skupina u koje se može upisati najviše 22 djece. Grad Rijeka sufinancira djelatnost vrtića drugih osnivača prema ekonomskoj cijeni koju su odredili vrtići te je različita u visini, a sve kako bi trošak, odnosno cijena vrtića za roditelje, bio isti kao kod gradskih vrtića. Kontrola utroška dodijeljenih financijskih sredstava obavlja se putem dostave izvještaja od strane vrtića i kontrolom na licu mjesta. Nažalost, iako bi sufinanciranje djelatnosti vrtića drugih osnivača, ponegdje i višim iznosom nego što je to slučaj u gradskim vrtićima, trebalo značiti isti ili veći standard kvalitete kod vrtića drugih osnivača, to nije uvijek slučaj, o čemu svjedoče nalazi Agencije za odgoj i obrazovanje te prosvjetne inspekcije.

Slijedom svega navedenog, evidentno je da postoji prostor za uključivanjem obrta za čuvanje djece, odnosno dadilja u postojeće opcije za smještaj djece, prvenstveno jasličke dobi. Međutim, promišljajući o ovoj opciji nailazimo na nekoliko dilema.

Prije svega, treba iznijeti zakonski okvir. Naime, jedinice lokalne samouprave u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima, i to između ostalih i poslove koji se odnose na brigu o djeci predškolske dobi te odgoj i osnovno

obrazovanje. Temeljem Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju jedinice lokalne samouprave imaju pravo i obvezu odlučivati o potrebama i interesima građana na svom području za organiziranjem i ostvarivanjem programa predškolskog odgoja te radi zadovoljavanja tih potreba osnivati dječje vrtiće. Djelatnost dječjih vrtića regulirana je nizom zakonskih propisa i u nadležnosti je Ministarstva znanosti i obrazovanja. Nadzor nad zakonitosti rada dječjih vrtića provodi prosvjetna inspekcija, a stručni nadzor Agencija za odgoj i obrazovanje. Rad s djecom provode osobe s trogodišnjom ili petogodišnjom izobrazbom na Učiteljskom fakultetu, točnije diplomirani odgojitelji djece predškolske dobi i magistri predškolskog odgoja i obrazovanja. Rad u vrtiću provodi se u skladu s Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje te Državnim pedagoškim standardom predškolskog odgoja i naobrazbe. Vrtić pohađaju djeca u dobi od 6 mjeseci do polaska u osnovnu školu, grupirana u jasliske i vrtićke odgojne skupine. Vrtići zapošljavaju stručne suradnike pedagoškog, psihologijskog i rehabilitacijskog profila koji dodatno pridonose razvoju djetetove ličnosti, daju podršku djeci s teškoćama, ali pružaju i neophodnu podršku roditeljima u svim izazovima koje donosi roditeljstvo. Zakon o dadiljama donesen 2013. godine dao je mogućnost, ali ne i obvezu jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, da sudjeluju u sufinanciranju djelatnosti dadilje, sukladno svojim programima. Grad Rijeka je, u suradnji sa Strukovnom udrugom za promicanje dobrobiti djece Portić, bio među prvim gradovima u Republici Hrvatskoj koji je podržao provedbu projekta „Dadilje“ smatrajući da će u konačnici i pružanje mogućnosti izvaninstitucionalne skrbi o djeci pridonijeti zadovoljavanju potreba roditelja za njegovom i skrbi njihove djece od strane educiranih osoba. Naime, djelatnost dadilja regulira gore navedeni zakon, a u nadležnosti je Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike čiji inspektori provode nadzor nad radom dadilja. Dadilja stječe stručnu osposobljenost završavanjem programa osposobljavanja za poslove dadilje koji provode ustanove za obrazovanje odraslih u trajanju od 400 sati, a djelatnost dadilje znači čuvanje, brigu i skrb za djecu u dobi do 14 godina, što znači da obuhvaća djecu rane, predškolske i školske dobi.

Iz navedenog je vidljiva zakonska i suštinska razlika između djelatnosti predškolskih ustanova i djelatnosti obrta za čuvanje djece, odnosno dadilja. U predškolskim ustanovama se po unaprijed razrađenom programu, odobrenom od strane Ministarstva znanosti i obrazovanja, provodi poticanje cjelovitog razvoja djeteta, strukturirano učenje i učenje u velikoj grupi, djeca se izlažu raznim aktivnostima u timu te socijalizaciji, vježbaju izgovora i komunikacijskih vještina, usmjeravanju pažnje, samostalnosti u svakodnevnim životnim radnjama, stječu predmatematičke i predčitalačke vještine, uče vještinu mirnog rješavanja konflikata, suradnju, solidarnost. Sve ove vještine vrlo su važne za dugoročnu dobrobit djeteta, a stjecanjem stavova i sustava vrijednosti, odnosno društvenih normi, stvara se podloga za emocionalni i intelektualni rast djeteta; stvaraju se temelji za bolji uspjeh u školi, potiču se i grade socijalno-emocionalne kompetencije, motivacija za učenje i radoznalost djeteta, a također se priprema i roditelje na aktivno sudjelovanje u djetetovom obrazovanju. Sve ovo nije moguće steći u obrtima za čuvanje djece gdje se jedna dadilja, unatoč stečenoj kvalifikaciji, nije u mogućnosti na jednakovrijedan način posvetiti djeci o kojoj brine, a koja mogu biti vrlo različite dobne strukture i imati vrlo različite potrebe. Također, vezano za ostvarivanje programa dadilje, nameće se pitanje adekvatne mogućnosti praćenja rada s djetetom čiji se boravak sufinancira, zatim postavljanje kriterija za sufinanciranje ovih obrta (nužnost u situacijama ograničenih financijskih sredstava), određivanje prioriteta smještaja djeteta, praćenje namjenskog utroška sredstava gradskog proračuna itd.

Sve navedeno predstavlja veliki izazov u donošenju odluke o sufinanciranju obrta za čuvanje djece.

Vezano za usporedbu s drugim gradovima i općinama, prema našim saznanjima, u pojedinim gradovima i općinama tzv. Riječkog prstena, kao što su Kastav i Opatija, česta je

situacija u kojoj su oba roditelja zaposlena u ugostiteljskoj djelatnosti te im je potrebna briga o djetetu u dane vikenda kada predškolske ustanove ne rade te su stoga općine i gradovi donijeli odluku o sufinanciranju obrta za čuvanje djece. Spomenimo da je ove godine, zbog interesa za uključivanje u Projekt Europskog socijalnog fonda na temu „Unaprjeđenje usluga za djecu u sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja“ Dječji vrtić Rijeka proveo istraživanje ove potrebe roditelja, ali ona nije utvrđena. Vrijedi spomenuti i da Dječji vrtić Rijeka u Centru predškolskog odgoja Potok u 5 skupina, 2 jasličke i 3 vrtičke, provodi smjenski program, čime zadovoljava potrebe roditelja koji rade u smjenama.

Svakako je nužno spomenuti financijsku konstrukciju ovog prijedloga, posebice u kontekstu utjecaja globalne epidemije korona virusa na gradski proračun. Uz sve mjere štednje te pomoći gospodarstvu i građanima, trenutačno je vrlo izazovno osigurati sredstva za poslovanje dječjih vrtića; kako gradskih, tako i vrtića drugih osnivača. U ovom trenutku okolnosti ne dopuštaju iznalaženje dodatnih sredstava za sufinanciranje obrta za čuvanje djece. Međutim, prijedlog je smislen i ozbiljno je razmotren i svakako je dobro rješenje problema naših sugrađana te ćemo ga imati u vidu za buduća razdoblja.

S poštovanjem,

GRADONAČELNIK

Mr.sc. Vojko Obersnel